

***EGYSZERŰSÍTETT
ELŐZETES RÉGÉSZETI DOKUMENTÁCIÓ***

**„HEJŐBÁBA, 039/1, 039/2, 039/3 HRSZ ALATT NAPELEMPARK
LÉTESÍTÉSE”**

a

SAJÓSZÖG SOLAR KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG

megrendelésére
készítette:

A


VÁRKAPITÁNYSÁG
NONPROFIT ZRT.

2021

1. AZ ELŐZETES RÉGÉSZETI DOKUMENTÁCIÓ TÁRGYA, ELKÉSZÍTÉSÉNEK CÉLJA, KÉSZÍTŐI

1.1. Az előzetes régészeti dokumentáció (ERD) tárgya: „Hejőbába, 039/1, 039/2, 039/3 hrsz alatt napelempark létesítése”

1.2. A tervezett változtatás helyszíne: A 43,17 ha nagyságú leendő naperőmű a Hejőbába és Sajószöged közötti kövesúttól délkeletre 1,5 km-re, Hejőbába külterületén, légvonalban körülbelül félúton Hejőbába és Tiszaújváros között tervezik megvalósítani. A területnek nincs saját dűlő elnevezése, valószínűleg a Rakottyás-dűlőhöz tartozik. Hejőbába, 039/1, 039/2, 039/3 helyrajzi számú ingatlanokon.

1.3. Az ERD megrendelője: Sajószög Solar Korlátolt Felelősségű Társaság

1.4. Az ERD megrendelésének célja: Építésügyi engedélyezési eljárás

1.5. Készítette: Várkapitányság Integrált Területfejlesztési Központ Nonprofit Zrt.

1.6. Az ERD elkészítése során a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (továbbiakban: Kötv.) és a Kormány, a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Kormányrendeletének (továbbiakban: Korm. R.) előírásait alkalmaztuk.

1.7. A Korm. R. 38. § (1) bekezdése alapján az ERD próbafeltárás elvégzése nélkül, egyszerűsített ERD-ként készült.

1.8. A projekt a 184/2020. (V. 6.) Kormányrendelet értelmében *nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásként* valósul meg.

2. RÉGÉSZETI ÉRTÉKVIZSGÁLAT, LELŐHELY-DIAGNOSZTIKAI VIZSGÁLATOK

2.1. Adattári, szakirodalmi, térképészeti adatgyűjtés

A tervezett beruházás helyszíne a Borsod-Abaúj-Zemplén megyében található Hejőbába település külterületén.

A település területe a Hejő-patak völgyében található. A Hejő patak a Bükk-vidék keleti részén, Miskolctapolca területén ered, és a Sajóval majdnem párhuzamosan folyik délkeleti irányban. Körülbelül 40 kilométer után, Polgár alatt ömlik a Tiszába. A patak nevét, amely a jégkorszaki folyók és patakok által lerakott kavicsüledékes síkságon halad át, korábban hat, a partján épült önálló község viselte. Ma már csak öt (Hejőbába, Hejőkeresztúr, Hejőkürt, Hejőpapi, Hejőszalonta), mert Hejőcsaba Miskolccal egyesülve, önálló közigazgatási egységként megszűnt. Neve elhomályosult szóösszetételből áll, előtagja a „meleg, melegség” jelentésű *hő*, *hejő*, *hév*, utótagja a régi magyar *jó*, azaz „folyó” szóból keletkezett.

A változtatással által érintett területen és 200 méter-es puffer zónájában nem találtunk ismert, nyilvántartott régészeti lelőhelyre utaló adatot.

A vizsgált területet a Hejobaba_Sajoszoged_Solar_403413_TM01_01 térképmellékleten ábrázoltuk, a térinformatikai állományok a digitális melléklet „Terinformatika” mappájában érhetők el.

2.2. Régészeti terepbejárás

A tervezett fejlesztési terület terepbejárását 2021. május 19-én végeztük el, Lukács József régész vezetésével.

A leendő naperőmű a Hejőbába és Sajószoged közötti kövesúttól délkeletre 1,5 km-re, Hejőbába külterületén, légvonalban körülbelül félúton Hejőbába és Tiszaújváros között tervezik megvalósítani. A területnek nincs saját dűlő elnevezése, valószínűleg a Rakottyás-dűlőhöz tartozik.

A bejárás időpontjában a 43,17 ha nagyságú naperőmű teljes területét őszigabona fedte, így bejárni nem lehetett. A puffer zónában az északi és nyugati oldalakat kivéve nem lehetett terepet járni (repce és őszigabona.) Az északi oldalon egy kukoricásban két szórvány, valószínűleg recens kerámia került elő. Továbbá a „Hejőbába-Nemesbikk, 028/2, 028/3, 028/1, 015/1, 015/3, 015/4, 015/5 Napelempark” területén lehetett még terepet járni.

A jelen projekthez tartozó területeken, illetve puffer zónákban új régészeti lelőhely nem került elő.

Az erőmű területe nem volt vizsgálható. A környéken ismert lelőhelyek térszínadatai alapján nem várható régészeti lelőhely előkerülése a területen.

A vizsgálható területet Hejobaba_Sajoszoged_Solar_403413_TM01_05 ábrázoltuk, a térinformatikai állományok a digitális melléklet „Terinformatika” mappájában érhetők el.

2.3. Az értékvizsgálat eredményének összefoglalása

Az elvégzett értékvizsgálat – adatgyűjtés és terepbejárás – eredményei alapján a beruházás területén és annak puffer zónájában nem azonosítottunk régészeti lelőhelyet. Ugyanakkor az erőmű területének terepbejárására – a vegetációs fedettség okán – nem került sor.

A vizsgált területet a Hejobaba_Sajoszoged_Solar_403413_TM01_01 térképmellékleten ábrázoltuk, a térinformatikai állományok a digitális melléklet „Terinformatika” mappájában érhetők el.

3. FELTÁRÁSI PROJEKTTERV

3.1. A változtatási szándékok ismertetése

Megrendelő a vizsgált területen napelemes erőmű és kapcsolódó kiegészítő elemek kialakítását tervezi 43,17 ha nagyságú területen. A Megrendelőtől csupán annyi információ érkezett, miszerint a napelemes erőmű tartószerkezeteken elhelyezett napelemek, kapcsolódó inverterek, továbbá transzformátorok lesznek létesítve. A panelek, a transzformátorok és a központi inverterek pontos helyéről a tervezés jelenlegi szakaszában a Megrendelő nem tudott pontos információkkal szolgálni. Az erőmű területén létesítendő elektromos vezeték rendszer tervezése egy későbbi fázisban történik meg, így a kábelárkok leendő helyeiről nem tudott adatot szolgáltatni. A Megrendelőtől csupán annyi információ érkezett, miszerint a kábelárkokat 1,2 méteres mélységben és 0,8 méteres szélességben tervezik kialakítani. Az alapozási terveket illetően a Megrendelőtől csupán annyi információ érkezett, miszerint az erőművek cölöpöző technikával fognak készülni jellemzően IPE gerendákkal, amelyek cölöpözői mélysége 1,5-2 méter lesz.

3.2. Örökségvédelmi hatáselemzés, örökségvédelmi hatáscsökkentő javaslatok

A régészeti értékvizsgálatot – a vegtációs fedettség miatt – nem tudtuk a teljes földmunkával érintett területen elvégezni, ezért a Feltérési projekttervben javasolt megoldások csak a beruházás reprezentatív módon vizsgálható részterületeire érvényesek. A vizsgálható területet Hejőbába_Sajoszöged_Solar_403413_TM01 árbázoltuk.

A régészeti értékvizsgálat során, a tervezett beruházás földmunkái által érintett területen nem azonosítottunk olyan helyben megtartandó örökségi elemeket, amelyeket a Korm. R. 21. § (3) bekezdés alapján a földmunkával el kell kerülni.

A megrendelő által átadott műszaki adatok és a régészeti értékvizsgálat eredményei alapján megállapítható, hogy a tervezett beruházás földmunkái *nem érintenek ismert régészeti lelőhelyet*, ezért megelőző feltárás elvégzésére nincs szükség.

A Kötv. 23/E. § (5) bekezdése szerint: nagyberuházás megvalósítása esetén *a kivitelezés földmunkái régészeti megfigyelés mellett végezhetőek, ennek megfelelően az egyéb feltérési módszerekkel fel nem tárt területen régészeti megfigyelést kell biztosítani* (Korm. R. 43. § (3) bekezdés).

Amennyiben a régészeti megfigyelés mellett végzett földmunkák során régészeti lelőhely kerül elő, a jelenségeket ki kell bontani és megfelelően dokumentálni kell. A Korm. R. 35. § (1) bekezdés szerint, ha a régészeti megfigyelés során régészeti bontómunka válik szükségessé a

régészeti bontómunkát – legalább a beruházási földmunkával érintett mélységig – és az elsődleges leletfeldolgozást a régészeti megfigyelés keretében kell elvégezni.

A Korm. R. 45. § szerint, ha a nagyberuházás régészeti megfigyelése során előkerült régészeti lelőhely vagy lelet a kivitelezés hátráltatása nélkül régészeti bontómunka keretében nem tárható fel, a régészeti megfigyelést végző intézmény haladéktalanul értesíti a hatóságot. A hatóság a szükséges intézkedésekről a bejelentés kézhezvételétől számított öt napon belül dönt.

A Korm. R. 46. § (1-3) bekezdései alapján, ha a megelőző feltárás vagy a régészeti megfigyelés során eredeti összefüggéseiben megmaradt régészeti emlék kerül elő, a feltárást végző intézmény három napon belül köteles bejelenteni a hatóságnak, valamint megelőző feltárás esetén értesíteni a beruházót. A bejelentett régészeti emlék elkerüléséről vagy helyszíni megtartásáról és kezeléséről, valamint a szükséges állagmegőrző intézkedésekről a hatóság húsz napon belül dönt. Ha a régészeti emlék megelőző feltárás során került elő, és a hatóság határozata alapján azt a helyszínen kell megőrizni, a beruházás során a műszaki tervezésnek és a kivitelezésnek tekintettel kell lennie az emlék megőrzésére. Ebben az esetben a feltárást végző intézmény köteles a feltárás terepi munkáinak befejezését követő tizenöt napon belül a régészeti emlékről adatot szolgáltatni a beruházónak. Az adatszolgáltatás részeként rajzi dokumentáción egyértelműen fel kell tüntetni a bontható és a helyszínen – eredeti helyükön – megőrzendő régészeti emlékeket.

3.3. A javasolt örökségvédelmi intézkedések költségkulációja

3.3.1. A régészeti megfigyelés költsége

A nagyberuházások esetén az ismert régészeti lelőhelyek területén kívül végzett földmunka régészeti megfigyelésének elszámolása óradíjas rendszerben történik, a valós teljesítés – azaz a megfigyelt földmunkák időtartama – alapján.

A régészeti megfigyelés maximált hatósági egységára 8 000 Ft/óra (nettó), de min. 36.000 Ft/nap.

Régészeti jelenségek előkerülése esetén, a Korm. R. 8. melléklete szerinti **régészeti bontómunka elszámolásának maximált hatósági egységára: 3 150 Ft/m² (nettó).**

3.3.4. A régészeti költségek összesen

<i>A régészeti lelőhelyeken kívül végzett földmunkák régészeti megfigyelésének nettó költsége</i>	<i>A tervezés jelenlegi szakaszában nem kalkulálható</i>
<i>Régészeti megfigyelés keretében végzett bontómunka költsége</i>	<i>Nem kalkulálható</i>
Összesen	A tervezés jelenlegi szakaszában nem kalkulálható

3.4. A régészeti megfigyelés időkerete

Régészeti megfigyelést a kivitelezés földmunkáinak időtartamára kell biztosítani.

3.5. A régészeti feladatellátásra kijelölt intézmény megjelölése

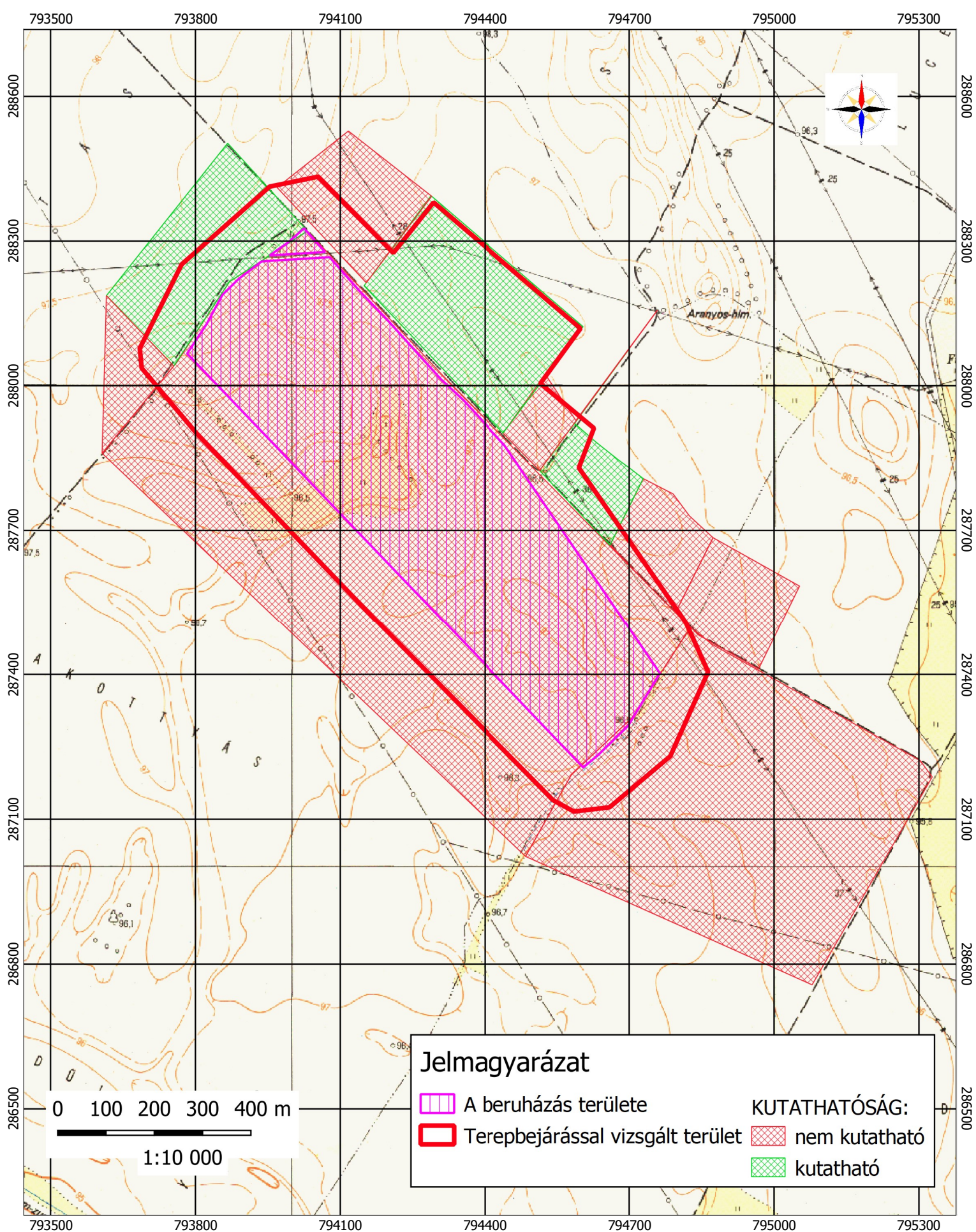
A beruházás a 184/2020. (V. 6.) Kormányrendelet értelmében **nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásként** valósul meg, ezért a **jogszabályban kijelölt örökségvédelmi szerv (Várkapitányság Integrált Területfejlesztési Központ Nonprofit Zrt.) gondoskodik a régészeti megfigyelés ellátásáról.**

Nyíregyháza, 2021. június 11.

Lukács József

régész

VÁRKAPITÁNYSÁG INTEGRÁLT
TERÜLETFEJLESZTÉSI KÖZPONT
NONPROFIT ZRT.
RÉGÉSZETI SZOLGÁLTATÁSI IRODA



794000

795000

288000


288000

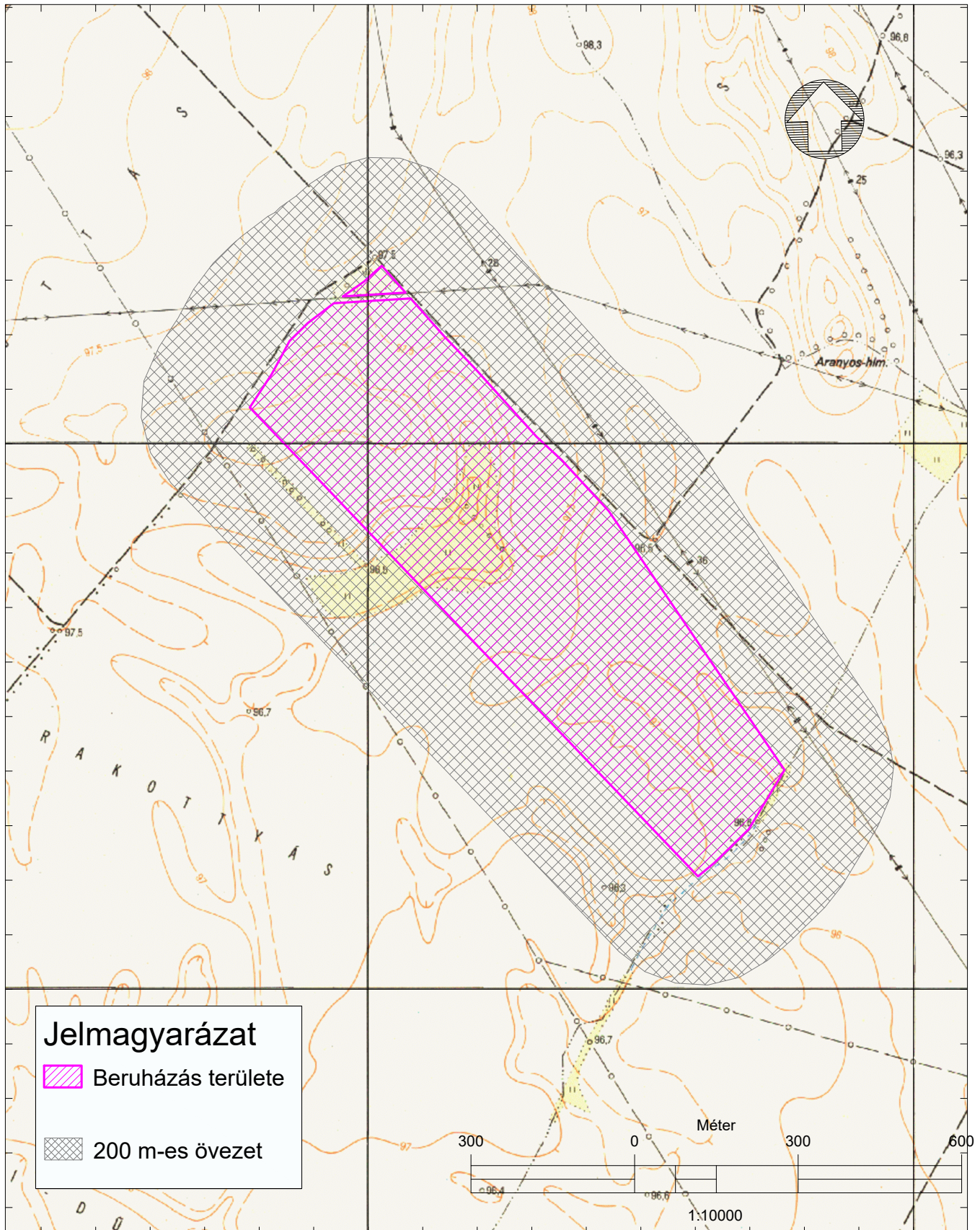
287000

287000

Jelmagyarázat

 Beruházás területe

 200 m-es övezet



794000

795000

